

Plačila ob 4. jutraj

Stane celoletno	180 K
mesечно	15
za zased. ozemlje	300
za inozemstvo	40

Oglasni za vsak mm višine stolpe (58 mm) 3 K
malih oglasov do 30 mm stolpe (58 mm) 1 K

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/2
Telefon št. 72

Upravišstvo:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 35

Kaznov. kr. post. ček. urada št. 11.843

Minister Kukovec o svojem angleškem potovanju

Ljubljana, 10. marca. Danes dopoldne se je vračal z orientekspresom skozi Ljubljano v Beograd minister dr. Kukovec, ki je kot zastopnik naše države po odloži angleškega industrijskega veletrga poletil London, Glasgow in Birmingham. Na kolodvoru ga je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Baltić. Tekom kratkega odmora, po katerem je minister nadaljeval svojo pot v Beograd je imel sotrudnik «Jutra» priliko dobiti nekaj kratkih zanimivih podatkov o pomenu in uspehu ministrskega potovanja. Dr. Kukovec je uredniku «Jutra» izjavil:

«Lahko mi verujete, da nisem rad potoval v inozemstvo v zvezi z ozirom na preobilo domače posle v Beogradu. Ko se vračam, sem mnenja, da je bilo prav, da sem potoval.

Moje potovanje ima za državo po mojem mnenju poseben pomen z ozirom na njega dobo in z ozirom na sestaneke z zastopniki industrije in trgovine drugih držav. Bili smo v Londonu istosčasno Amerikanci, Francozi, Italijani, vse zavezniške države in mi. Bilo je ob času razračunavanja zavezniškov z Nemčijo, četudi brez kakšne bližje medsebojne zveze dogodkov.

Ze na potu v London imel sem v Parizu sestanek s francoskim trgovskim ministrom g. Diorom in njegovimi referenti za zunanjo trgovino. Še mnogo bolj smo se spoznali v Londonu, Birminghamu in Glasgowu. Na sijajnem banketu pri lord-mayorju v Londonu 3. t. m. sem

imel priložnost v svojem dobro sprejetem govoru obrazložiti težkoče na šega medsebojnega gospodarskega prometa z ozirom na razlike v valutah. Tudi angleški minister trgovine g. Horne bavi se je s tem težkim vprašanjem.

V pogovoru s Švicarji, Angleži in drugimi večaki sem videl našo napako, da smo premalo storili, da nas svet spozna za ugodne strani. Vidim sem, koliko škoduje našemu kreditu, da za pokrivanje tekočih izdatkov tiskamo denar, v pokrivanje deficitov! Naše pričanje o avtonomijah, ki nas Slovenice in Hrvate po širnem svetu grodo kompromitira, sega tudi globoko v žep vsem državljanom. Tu je glavni vzrok slabega kurza naše valute. Ta vtis sem dobil ponovno v občevarstvu s finančniki.

Vendar se vračam s konkretnimi predlogi za udeležbo angleškega kapitala za izgradbo potrebnih nam železnic in pristanišč na jadranskem morju in na Donavi. Treba da otvorimo vrata, seveda pa moramo paziti na to, kje jih otvorimo in komu, in da ščitimo našo gospodarsko in s tem politično neodvisnost.

Zadnji dan mojega bivanja v Londonu položili so se v našem poslanstvu na sestanku s poslanikom Gavrilovičem, generalnim konzulom dr. Jovanovičem, glavnim referentom angleškega ministrstva trgovine g. Pelydickom in našimi delegati temeljito sploščje se angleško-ameriške trgovske komore.

Protiboljševiška revolucija napreduje

London, 10. marca. (Brezlično). Iz Revala se javlja, da so tri četrtine Petrograda v rokah revolucionarjev. Kakor poročajo iz Helsingfors, ima Trocki svoj glavni stan v petropavlovski trdnjavi. Napad na to trdnjavo po upornikih je bil odbit.

Berlin, 10. marca. «Achtuhr Abendblatt» javlja iz Bazla: «Times» prišlebo brezično brzojavko iz Kronštata, po kateri se je ruska mornarica v Vzhodnem morju stavila na razpolago novosestavljeni socialistični vladi.

Moskva, 10. marca. (Brezlično). Ljening je imel dne 8. marca govor o notranjem položaju Rusije in je dejal med drugimi tudi glede revolucije v Kronštatu, da bo od Francije s pomočjo socialistnih revolucionarjev proizvedena revolucija zatrla prihodnje dni.

Kritično stanje na Španskem

Barcelona, 10. marca. (Izv.) Policija je prišla na sled veliki teroristični organizaciji, ki je v zvezi z atentatom na ministrskega predsednika Data. Pripravljen je bil tudi atentat na guvernerja Barcelone ker ga delavci dolže, da se je na njegovo zapoved zgodila pred nekaj meseci ona katastrofa, ko je vlada dala na neki ladji deportirati 300 sindikalistov, a se je ladja iz nemarnosti in nepojasnjenih razlogov potopila. Anarhistična - teroristična organizacija je razširjena po vsi državi. Število aretacij po vseh večjih mestih je veliko.

London, 10. marca. (Izv.) Tukajšnja vlada je dobila iz Pariza obvestilo, da bo vrhovni svet energično zahteval, da mora Avstrija brezpogojno takoj izročiti zavezniškom vse število živine (med drugim 20.000 molznih krav), ki jo je dolžna po mirovni pogodbi. Vrhovni svet to stavi na zahtevo na pritisk Italije in Jugoslavije; ki vztrajata na nepomirljivem stališču, da mora Avstrija izvršiti takoj tozadevno svojo obvezo.

London, 10. marca. Listi javljajo iz Liverpoola, da se v okolici mesta vsat dan ponavljajo požari, pogostoma tudi na več krajih obenem.

Beograd, 10. marca. (Izv.) V ministstvu pravde se izdeluje veliki ukaz, katerim se izpopolnijo vsa prazna mesta sodnikov.

Bodoci gospodarski pa laments

Beograd, 10. marca. (Izv.) Člen ustave glede velikega gospodarskega sveta se ima glasiti po načinu, katerega so sprejeli zemljoradniki vsled predloga g. Demetroviča, takole:

«Kot pomožni organ v socialni in gospodarski zakonodaji se ustanavlja go. podarski svet. ... zakonski predlogi socialnega in go. podarskega značaja se predložijo velikemu gospodarskemu svetu, predno gredo pred narodno skupščino na zakonodajno rešitev. Predloge stavlja vlada, narodni poslanci ali poedini člani velikega gospodarskega sveta. O njih donese veliki gospodarski svet svoje sklepe najkasneje v 30 dneh. Sklep gospodarskega sveta se nato napoti v rešitev pred narodno skupščino. Veliki gospodarski svet sestoji iz 75 članov kot predstavnikov zemljoradniških, delavskih, obrtniških in intelektualnih delavcev. Vsak izmed teh stanov ima zastopstvo, ki odgovarja njegovemu številu in njegovi socialni in gospodarski važnosti in predstavljajo slobodno voljo dotičnih korporacij. Veliki gospodarski svet se voli na tri leta. Njegovi člani niso odgovorni za svoj glas v svetu. Poslovnik si predpisuje gospodarski svet sam. Podrobnejše odredbe o velikem gosp. svetu donese posebni zakon. Vlada še ni zavzela definitivnega stališča.

Shod priv. tih nametščencev v Mestnem domu

Nocoj se je vršil v dvorani Mestnega doma shod zasebnega uradništva. Pokazal je, da je ta organizirani sloj enodušen v upravičenih zahtevah, ki se tičejo skupnih njegovih socialnih težav, in pokazal je obenem, da se njegovi pripadniki res smejo prištevati k inteligenci, to je, da mislijo s svojo glavo in stvarno ter da se ne udajajo izvestnim demagoškim poskusom. Dvorana Mestnega doma je bila napolnjena. Prisotnih je bilo najmanj 300, morda tudi več rdeleženčev, med njimi v častnem številu uradnice. Videlo se je, da so vsi udeleženci prišli z eno, vsem skupno mislijo: Plačarine, ki vsled spreminjenih razmer ne obstručem avstr. zakoniu znaša okrog 20 % prejemkov zasebnega nameščenca, ne moremo nositi, ona sega po temeljih našega obstoja, krivična je, zato se mora takoj odpraviti, ne da bi kedaj stopila v veljavo. V tem pravilnem prepričanju so vsi prisotni sprejeli govore, ki so bili govorniki na tem shodu z večjo ali manjšo soretstostjo. Rečedaj najdeš na shodih takšno enodušnost. Predsednik društva g. Orehek je ob otvoritvi nagovoril stvarno jedro shoda, isto je ponovil g. Mišev, na to je poslanec g. Reiser dal nekaj pojasnil o tem, kako je prišlo do predpisa tega davka; poslanec g. Korun se je v glavnem pridružil njegovim izjavam, in poverjenik g. Ribnikar je dal izjavo, da bo uradno predložil zadevo ministru socialne politike, ker začeva ni samo finančnega, ampak eminentno socialnopolitičnega značaja. Na to je sledil poslanec Bernot, ki pa ni prav pojmoval namena shoda in je vsled tega poskušal demagoški agitirati za svojo stvar. Zborovalci so ta poskus odklonili. Sledilo je nekaj pojasnil med g. Reiserjem, Letickom in Bernotom, in končno sta g. Hitler in Ozebek konstatirala, prvi, da je shod pokazal popolno enodušnost zborovalcev in vseh onih strank, ki so poslate svoje zastopnike na ta shod (JDS, JSDS in NSS), drugi, da bo organizacija zasebnega uradništva vztrajala pri povsem nepolitičnem strogo strokovnem delu.

Resolucija proti nameravani plačarini je bila sprejeta soglasno.

Beograd, 10. marca. (Izv.) Od danes je dovoljena obnovitev sistiranij delavskih sindikatov, v kolikor se tiče njihovih ekonomskih potreb.

Pod pritiskom antante

Mainz, 10. marca. (Izv.) Tukaj izhajajoči francoski list javlja, da zasedbe, ki so jih izvršili dosedaj zavezniški, še niso končane in da bodo sledile še nadaljnje zasedbe. Francoski predlog sestoji v tem, da zavezniški zasedejo 30 km širok pas, tako da bo zasedena vsa desna obala reke Rena.

Berlin, 10. marca. (Izv.) Vest o zasedbi Fiamborna po ententnih četah se ne potrjuje. V mesto je prišla le ena francoska patrulja, ki se je pa po parurnem bivanju v mestu vrnila.

PARIZ, 10. marca. (Izv.) Novoimenovani guverner zasedenega ozemlja Tirard je izdal naredbo, da se vse carinske in finančne postaje premeste na meje novega zasedenega ozemlja. Tako je novo zasedeno ozemlje priklonjeno okupiranemu ozemlju.

PARIZ, 10. marca. (Izv.) Francoski poslanik v Nemčiji Loraune, ki se je danes vrnil iz Londona, je po nalogu vlade odpotoval v Berlin.

Berlin, 10. marca. «Achtuhr Abendblatt» poroča iz Bazla: Vodilni trgovinski krogi v Švici, Holandiji, Švedski in Norveški nameravajo prositi svoje vlade, da bi pri zvezi narodov posredovale, da bi zavezniški omilili gospodarske represalije za Nemčijo.

Berlin, 10. marca. Prusko državno ministristvo je podalo demisijo. Obenem se je kabinet izrazil, da bo tekoče osle in statu demisionis vodil toliko časa, dokler se ne sestavi novo ministristvo.

Berlin, 10. marca. Uradno se razglša, da je nemški kabinet na svoji današnji seji soglasno odobril postopanje zunanjega ministra v Londonu ter se z njim solidariziral.

Dunaj, 10. marca. Na začetku današnje seje avstrijskega parlamenta je predsednik dr. Weiskirchner podal izjavo, katero so poslanci stoji poslušali. Obžaloval je, da ententa v Londonu ni priznala dobre volje Nemčije in je zato prišla do sklepov, ki so velika nesreča za ves svet. Ententne čete že uvajajo nasilno politiko, ki bo zopet odgovorila na nedogleden čas «praznik velike sprave med narodi». Akoravno je Avstrija navezana na pomoč entente, noče izdajniško molčati. Izraža Nemčiji svoje bratske simpatije združene z nado, da kmalu nepoči dan, ko bo zopet pravica veljala več nego sila.

Dunaj, 10. marca. (Izv.) Za poslanka Avstrije v Berlind je imenovan sekcijski r... k v trgovinskem ministristvu dr. ... dl.

Italijanske zadrege ra i Baroš in Delte

Trst, 10. marca. V Opatijo je dospela italijanska razmejitvena komisija za določitev meje med svobodno reško državo ter Italijo in Jugoslavijo. Takoj po njenem prihodu v Opatijo, je dospela tudi italijanski poslanik na Reki, Dominioni, z več članj reške vlade, ki so imeli daljša posvetovanja z razmejitveno komisijo. Vsebina teh pogovorov se čuva v največji tajnosti. Vendar se trdi v informiranih krogih, da je dobila razmejitvena komisija od italijanske vlade točna navodila glede luke Baroš in Delte. Še nedavno je bila italijanska vlada pripravljena, priznati Baroš in Delto Jugoslaviji, toda z ozirom na javno mnenje in skoraj neizogibne posledice, ki bi nastale vsled tega, je vlada poverila komisiji nalogo, da naj doseže v tem vprašanju kompromis, ki bi obstojal v tem, da se prepusti Jugoslaviji administracija luke, a da se ohrani pri tem teritorialna suvereniteta samostojne reške države nad lukjo. Reška vlada pa ni zadovoljna s takim kompromisnim predlogom, ki ne pomenja rešitve tega vprašanja; vrhu tega pa tudi italijanska vlada ni opravičena stavljaliti take predloge brez predhodnega sporazuma z reško vlado. Za sedanjo reško vlado je vprašanje luke Baroš tudi izrednega političnega pomena, ker bi izguba luke Baroš pri volitvah za reško konstituantno pomenila tudi poraz nacionalistične stranke.

Pogajanja z Avstrijo zopet brezuspešna

Beograd, 10. marca. (Izv.) Danes popoldne se je vršila konferenca med avstrijskimi in našimi delegati zaradi depotov in sekvestrov. Od naše strani so se konference udeležili Arangjlovič, Kostrenčič, dr. Zerjav, Praprotnik in Rotar, od avstrijske strani Polfinger in Kronholz. Avstrijci so izjavili, da vztrajajo na tem, da imajo naše terjatve plačati v avstrijskih kronah, češ da se člen 271 sentžermenske pogodbe tiče samo predvojnih terjatev. Na to so pa jugoslovanski delegati izjavili, da je to stališče za nas indiskutabel in da vsled tega tudi ne morejo razpravljati o ukinjenju sekvestrov. Avstrijci so nato prosili za par dni odloga, da jim še vladi di njihovo stališče. Smatra se, da pogajanja z Avstrijo s tem mezaključena in da bo vlada prisiljena, da ukrene potrebne mere v varstvo svojih državljanov. Vesti o naši ju proti slovenskemu življu na Koroškem situacijo še bolj poostrujejo.

Vesti o francosko-jugoslov. konvenciji

Rim, 9. marca. Tukajšnji listi javljajo iz Pariza, da je bivanje bivšega predsednika jugoslovanske vlade dr. Vesniča v Parizu političnega pomena in da je Vesnič poslan v Francijo z zaupno mislijo. Po poročilih istih listov razvija dr. Vesnič intenzivno akcijo, da bi dosegel med Francijo in Jugoslavijo konvencijo političnega, gospodarskega in vojaškega značaja. Francoska vlada je baje pripravljena na tako konvencijo, ali pod pogojem, da sklene Jugoslavija istotako konvencijo z Romunijo in Poljsko, katere osti bi bila naperjena proti sovjetski vladi. Po dosedanjih znakih pa Jugoslavija ni voljna skleniti sporazuma s Poljsko in Romunijo, dasi Francija poskuša vsa sredstva, da bi Jugoslavijo prepričala o potrebi take zveze in ako tudi so francoski razlogi dr. Vesniča že pridobili za to idejo.

Sporazum z muslimani

Beograd, 10. marca. (Izv.) Danes je minister Krizman zaključil pogajanja z muslimani. Rezultat bo predložen v odobritev muslimanskemu klubu in ministrskemu svetu. V političnih krogih se smatra, da je sporazum gotov, da treba zanj dobiti tudi odobrenja od strani zemljoradniškega kluba.

Poostrieve potovalnih predpisov

BEograd, 10. marca. (I v.) Za potovanja v inozemstvo bo od sedaj naraj poleg dovoljenja policijske oblasti potreben tudi vizum konzularnega oddelka zunanjega ministristva, kj bo vodil seznam in kontrolo vseh izdanih potovnic.

Madžarska in Jugoslavija

Budimpešta, 10. marca. V madžarskem parlamentu je danes zunanji minister Gratz na interpelacijo glede razmer v Baranji odgovoril, da se tamkaj položaj od 4. februarja ni znatno izpremenil. Norma na uprava mesta Pečuha je ukinjena. Nekaj dvomljivih eksistenc se smatra za vođe, in sicer s podporo organov jugoslovanske države. Minister ne more verjeti, da srbska vlada, ako bi le hotela, ne bi mogla napraviti konec tem razmeram. Minister prosi, naj se ne bi nasledlo govoricam, ki hočejo vedeti o aneksiji baranjskega ozemlja. Minister konča, da so ne toliko svetovna vojna, temveč sedanje nevdržljive razmere vzrok, da se mirni odnošaji med Madžarsko in Jugoslavijo ne morejo razvijati, kakor bi se želelo. Interpelant in zbornica so vzeli odgovor ministra na znanje.

Budimpešta, 10. marca. Policija je obvestila vodstvo socialno - demokratske stranke, da ne dovoljuje kongresa stranke, sklicanega na 13. in 14. t. m.

Govor ministra Rukovca v Londonu.

Dne 3. marca je priredil v znamenitem Mansion House župan (lord mayor) mesta Londona svečani obred zastopnikom evropskih in transoceanskih držav, ki so se udeležili velikega angleškega industrijskega trga. Prireditev je bila sijajen sestanek najodličnejših zastopnikov evropske gospodarske politike. Navzoči so bili med drugimi trgovinski ministri Norveške G. M. Brunn, Jugoslavije dr. Kukovec, Kanadske G. H. Perley, Belgije M. Wanters, Bolgarije R. Daskalov, Danske Nielsen, državni podtajniki za trgovino Francije G. Vidal, Italije A. Rubilli, Nove Zelandije J. Allen, predsednik newyorške trgovske zbornice Bush, delegati skoraj vseh velikih svetovnih gospodarskih organizacij iz Evrope in Amerike. Anglijo so zastopali pod vodstvom londonskega lord mayora državni tajnik Lloyd Greanne, šefi vseh gospodarskih oddelkov angleške vlade, predsednik londonske trgovske zbornice St. Machin in mnogi odlični člani angleškega parlamenta. Na obred so bili povabljeni tudi zastopniki londonskih velikih listov in svetovnega časopisa.

Po sporazumu med oficijelnimi delegati tujih držav je prevzel jugoslovanski minister trgovine in industrije, dr. V. Kukovec nalogo, da se zahvali Angličem na izkazanem gostoljubju. V naslednjem podajamo njegov tudi v stvarnem oziru veleznim govori. Minister Kukovec je dejal:

Velika čast mi je, da sem povabljen, zahvaliti se Vam v imenu delegatov, zbranih tukaj v vseh delov sveta za čudoviti sprejem, ki smo ga bili deležni v Vaši prestolnici Londonu, ki ni samo središče industrije, ampak tudi glavno mesto tradicionalne angleške gostoljubnosti.

Naj predvsem povem, da smo očarani od Vaše razstave, ki presega vse naše pojme in je velika manifestacija industrijskega sveta, organizacija in moči v dalekosežnih in številnih rezultati. Ta razstava dela čast Vaši vladi, Vašim trgovcem, Vašim tovarnarjem in Vašim delavcem. Težko je najti besed, ki bi bile zmogljive izražati naša čustva globokega občudovanja. Zato se omejujemo samo na to, da Vam čestitamo k uspehu, ki ste ga dosegli in da Vam izražamo veliko veselje, ki ga čutimo, ko vidimo Vašo sijajno ekonomsko situacijo.

Toda mi nismo prišli sem samo za to, da smo zgolj gledalci. Vi ste nas povabili z namenom, da nam pokažete Vaše produkte in da nam jih prodajate. Mi smo prišli, da jih

vidimo in da jih kupujemo. Stojec pred Vašo bogato razložbo trgovskega blaga vse vrste, sem bil v zadregi pri misli: Kako to kupiti? Jaz mislim, da je bilo to tudi čuvstvo večine mojih tovarišev tukaj.

Ne želim Vam govoriti o sitnih težavah, ki jih imamo pri nakupovanju Vaših produktov. Vsakdo na kontinentu jih pozna.

Samo eno sredstvo napram tej neugodni situaciji je, namreč organizacija kredita s ciljem izravnavanja nakupa s prodajo, temelječa na sodelovanju vlad.

Take razstave končno za države z neugodno valuto ne morejo pomeniti ničesar, ako jim ne sledi metodična organizacija kredita. Brez tega bomo stali — da se poslužim izraza sira Lloyda Georgea — kakor ljudje v capah pred Vašimi bogatimi okni.

Zelo veseli smo, da se je Vaš trgovski minister Sir Robert Horne v svojem govoru pretekli ponedeljek dotaknil te kreditne organizacije. Čestitamo mu odkritosrčno zato.

Gotovi smo, da bodeta vlada in trgovski svet, ki je vedel organizirati te čudovite razstave, tudi vedela organizirati prodajo svojega blaga. Potrebno je, da se vrnemo k svetopisemskemu pravilu »pomagajmo drug drugemu«; združimo se v svrhu organizacije kredita.

Od tega je odvisna vzpostavitev marsikatero evropske države, ki je trpela vsled vojne, ki je pa polna sredstev; od tega je odvisno prospevanje Vaših industrij in Vašega občudovanja vrednega delavskega razreda. To bo prineslo zopet prosper in splošen mir širom Evrope, ki je sedaj tako polna nereda in zmešnjav, in ki je danes zatemnjena s črnimi in viharimi oblaki.

Predno končam svoj govor, imam izvršiti prijetno nalogo. Mislim, da je moja dolžnost, da se poslužim te prilike, da izrazim kot reprezentant kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev in v imenu vseh mojih rojakov našo najgloblje željo zahvaliti britanski industriji za to, kar je storila za naš tekot svetovne vojne. Pomagala nam je zopet pridobiti našo prostost in naše edinstvo. Upam, da se bo aktivno udeleževala materialne vzpostavitve naše države v dobi miru.

Končujoč sem gotov, da bom zadovoljen željam in zahtevam vseh delegatov, če izrazim našo globoko hvaležnost za sijajni sprejem, kiste nam ga dali in ako predlagam, da napijemo prospevanju britanske industrije in prosperu mesta Londona.

Politične beležke.

Muslimani in politična situacija. Iz Sarajeva poročajo, da se je tja vrnil član muslimanskega kluba Saib efendi Korkut. Ker se je govorilo o važni politični misli, je poslanec Korkut izjavil: »Jaz ne prihajam v nobeni politični misli. Vodstvo naše stranke je dalo poslaniškemu klubu popolno pooblastilo, da vodi pregovore z vlado. Zato nam niso potrebna nobena navodila in odobrenja. Kar se tiče pogajanj z vlado, lahko izjavim, da je situacija jako dobra. Izgledi za uspeh so jako povoljni. Prepričan sem tudi, da bodo uspela tudi pogajanja v agrarnem vprašanju, katera sedaj vodi minister Krizman. Vstop našega kluba v vlado je vprašanje, ki se bo rešilo v par dneh. — Zemljoradniki so prekinili svoja pogajanja edino zato, ker čakajo, da pridejo pred ustavni odbor zahteve našega kluba. Ninčič pa je sporočil zemljoradnikom, da ta pogajanja ne spadajo pred ustavni odbor, ampak, da so stvar vlade. Sicer je radikalna struja v zemljoradniškem klubu precej močna, ali med njimi so tudi zmernejši in treznejši politiki, a to je v prvi vrsti dr. Vošnjak, ki je načeloma za to, da vstopi njegov klub v vlado. Tudi naša habsburška zemljoradnika Divjan in Djukić sta za zmerno politiko. To stališče je pravilno in bi delovalo pomirljivo tudi na naše domače razmere v Bosni in Hercegovini. Stališče sedanje vlade je trdno, mogoče se je včasih zdelo, zlasti v ustavnem odboru, da vlada popušča opoziciji, toda to je bila le politična taktika vlade; če-

mur je dokaz to, da je vlada od prvega začetka bila gospodar situacije. — Kar se tiče Radića in njegovega postopanja, ga smatrajo v Beogradu vsi za separatista in sovražnika naše države. To je stališče tudi srbske javnosti, ki je dokazala to pri beograjskih občinskih volitvah, kjer so doživeli republikanci popoln poraz edino le zaradi svojih zadnjih pogajanj z Radićevci. Narodni klub je izgubil na svojem ugledu mnogo samo zaradi tega, ker ga smatrajo kot nekakega Radićevega zagovornika. — Jugoslovanski klub, v katerem prevladujejo Slovenci, se je umaknil v ozadje in je precej rezerviran. Dr. Simrak je sicer v svojem glasilu opetovano razglasil, da je naš klub prekinil pogajanja z vlado, a dobro informirani krogi trdijo, da je to delal samo zato, ker so gospodje v Jugoslovanskem klubu mislili, da bi priskočili potem oni in se začeli pogajati z vlado. Toda pogajanja so načelno končana, koliko naših ljudi stoji v vlado, še ni rešeno, ponujajo nam tri portfelje in to za javno delo, zdravstvo in vero. Mi bi pa hoteli eden od važnejših portfeljev, in to onega za šume in rude, ali pa za industrijo in trgovino. Toda tudi tu pride do sporazuma, ki ga dosežemo tudi v vprašanju bosanske vlade, kjer ne zahtevamo predsedstva, pač pa poverjenstva za notranje zadeve, socialno politiko in prosveto.

Naroden škof o narodnih in verskih vprašanjih. Zagrebški »Jutarnji List« donesa razgovor svojega dopisnika s katoliškim škofom

Uccelinijem, ki se je mudil te dni na konferenci katoliških škofov iz Dalmacije v Splitu. Škof Uccelini, pravi v dopisniku, je cerkveni dostojanstvenik globokega narodnega prepričanja širokih koncepcij, človek, politik in duhovnik Strossmayerjevega kova, ki je za časa avstrijskega režima vršil dolgi trideset let v južni Dalmaciji apostolsko nalogo bratske ljubezni in verske tolerance. Škof je rekel: Srečni in zadovoljni moramo biti, da smo doživeli vsvarjenje svojih najvišjih idealov. Pritegniti moramo vse sile in moči, da uredimo svojo narodno državo, a da se ne vrnemo v čase, ko smo se kregali med seboj v korist tretjega. — Dopisnik je stavil škofu sledeče vprašanje: Kaj mislite o govoricah, ki jih objavlja gotovo časopisje, da preti katoliški veri v naši državi nevarnost. Škof Uccelini je nato odgovoril: »Jaz ne opažam nobenih resnih pojavov, po katerih bi mogel slutiti kako nevarnost. Meni se zdi, da ne bi smeli verski interesi in verski čuti biti monopol katerekoli politične stranke, s tem se veri le škoduje. V vsaki stranki, tudi v socialistični, so lahko dobri katoliki. Zakaj naj bi mi ljudi, ki so slučajno drugega političnega prepričanja kot mi podili iz katoliške cerkve?« — O konkordatu z Vatikanom je škof Uccelini izrazil, da upa v možnost, da se sklene konkordat. Po njegovem mišljenju je za konkordat z Vatikanom najprimernejša oblika konkordat, ki jo je sklenila svoječasno z Vatikanom Srbija, ker je ta liberalen in predstavlja. O borbi za glagolico in naroden jezik v cerkvi je rekel škof, da upa na zmago v tem vprašanju, ali uspeh je v prvi vrsti odvisen od svečeništva samega; žal da je ravno svečeništvo samo krivo, da nismo dosegli svojih zahtev. Mladostno svečeništvo sicer mnogo govori o glagolici, a uči se je prav malo. »Po mojem mnenju je jako važno, da se v cerkev uvede kar najbolj narodni jezik, ker to deluje na srce in dušo vernikov.« O imenu naše države se je škof Uccelini izrazil: Jugoslavija je bila sinteza naših idealov v preteklosti, naj bo torej še sinteza našega dela v bodočnosti.

Albanci žele prijateljski odnos s Jugoslavijo. V Beograd je dospela deputacija albanskih poglavarjev, ki bi iskala naše državništv. Dopisnik »Jutarnjega lista« se je razgovarjal s članom te deputacije, ki mu je izjavil, da so prišli v Beograd z namenom, da izročijo spomenico, v kateri se izraža želja albanskega naroda, da stopi v čim tesnejšo zvezo z Jugoslavijo.

Vojaške priprave na Čekoslovaskem. Iz Prage poročajo dne 10. marca: Brnske »Lidove noviny« poročajo, da bo vlada z ozirom na mednarodni položaj še ta teden zahtevala kredit približno pol milijarde kron za opremo vojske.

Zdravstveno stanje predsednika Masaryka. Iz Prage poročajo dne 9. marca t. l. o zdravstvenem stanju predsednika dr. Masaryka: Predsedniku se je vnela žila dovodnica na nogi, a je vnetje kmalu izginilo. Nato pa je nastopilo vnetje na levi nogi. Temperatura se je zadnje dni gibala med 36.1 in 37.5. Žila precej hitro bije, srce deluje popuščeno v redu. Splošno stanje je dobro.

Londonska konferenca. Iz Londona poročajo dne 9. marca: Voditelji poročniških delegacij so se danes popoldne sestali in so uredili različne posameznosti uporabe sankcij za Nemčijo po nasvetu večakov. Sklenili so, da bodo sankcije veljavne do tedaj, ko bo po zaveznikih povoljno rešeno vprašanje reparacij, razorožitve in vojnih zločinov. Konferenca je naročila višjemu komisarju zaveznikov v Porenju, naj povabi zastopnika Italije, da se udeleži razprav glede gospodarskih vprašanj, ki izvirajo iz sankcij.

Poostreitev pogajanj v Rigi. Iz Berlina poročajo dne 10. marca: Pogajanja v Rigi so se bistveno poostreila, ker hoče sovjetska vlada, da se gubernije Vitebsk, Smolensk in Mehilev prisodijo sovjetski Rusiji, ne pa Belorusiji. To pa bi nasprotovalo preliminarne miru, ki vsebuje določbe, da morajo med Poljsko in sovjetsko Rusijo biti neposredne meje.

Kemalisti zasedli Batum. Iz Pariza poročajo dne 9. marca: Po poročilih iz Carigrada so turški nacionalisti v ponedeljek zasedli Batum.

Domače vesti.

Ljubljana, 10. marca.

LUJO VOJNOVIĆ V LJUBLJANI. V torek dne 8. t. m. je prisel v Ljubljano dr. Ljubo knez Vojnović, da se kot odlični zgodovinar in esteti seznani s prosvetnimi delavci v Sloveniji, zlasti s profesorji ljubljanskega vseučilišča in da pobliže spozna kulturno delovanje Slovencev. Kakor znano, je Vojnović določen za vladnega delegata pri pogajanjih za ustvaritev konvencije o kulturnih odnosih med Italijo in našo državo.

IMENOVANJE. Za urednika v 6. činovnem razredu v tiskovnem oddelku predsedništva deželne vlade v Ljubljani je imenovan dr. Fran Vidic, bivši urednik državnega zakonika.

IZ JUGOSLOVANSKE DEMOKRATSKE STRANKI. Beograđanin nam javlja, da se ustanovilo tankaj delniško društvo »Demokrat«, kateremu je naloga, da kupi za demokratsko stranko primeren dom, v katerem se namesti tudi strankina tiskarna, uredništvo strankinega glasila ter za strankino delovanje potrebne pisarne. Nakupi se tudi tiskarna, ki bo izdajala strankino glavno glasilo »Demokratijo« in druge publikacije v snihu strankinega programa. Osnovna društvena glavnica znaša 500.000 dinarjev, ki na se sme zvišati eventualno na 1.000.000 dinarjev. Ustanovniki delniškega društva so med drugimi Ljubomir Davidović, Milorad Drasković, Svetozar Pribičević, V. Vilder, dr. T. Tomljenović in dr. Vojta Veljković.

UBOGI CENTRALIZEM. Mariborska »Straža« se jezi, ker roma nekdo uradno pismo iz Maribora v St. Jakob v Slov. goricah že celih deset dni in še ni prišlo naslovniku v roke, zaradi česar se ni mogel vršiti komisijonalni ogled v zadevi zgradbe nove okrajne ceste Velka-Malna. Normalen človek bi zvalil vso krivdo za to malomarnost na poštne uradnike v Mariboru in Sv. Jakobu, ker nihče drugi kriv ne more biti, ampak »Straža« vzklika patetično: »To so prvi sadovi — ljubega centralizma.«

REGENT NA SOKOLSKEM ZLETU V OSJEKU. Sokolski odbor v Osijeku je sklenil, da povabi prestolonaslednika regenta Aleksandra na pokrajinski sokolski zlet, ki se vrši v Osijeku na letošnji Vidov dan.

MINISTER NOTRANJNIH ZADEV V SKOPLJU. Iz Skoplja poročajo, da so sprejeli ministra notranjih zadev Draskovića zelo navdušeno. Od tam je nadaljeval pot v Pristino. Prebivalstvo je prosilo ministra, da bi svoje bivanje v Skoplju podaljšal. Zastopniki raznih krajev so prosili, da bi se rok za izročitev vojaških beguncev podaljšal do 1. aprila. Ministrski svet je sklenil na brzojavni predlog ministra notranjih zadev, da se ta rok podaljša do 20. t. m.

LJUDSKO ŠTETJE V NOVIH KRAJIH. Ako se bo evakuacija novih krajev definitivno izvedla do 1. maja, se izvrši popis prebivalstva najbrže 15. maja.

BRZOJAVNI PROMET Z REKO se je otvoril te dni preko Italije. Brzjavljiva se lahko v vseh jezikih. Pri-

stojbina je ista, ki velja tudi za Italijo.

SOLE ZA ŽENSKA ROČNA DELA. Ministrstvo trgovine in industrije je izdelalo uredbu o solah za ženska ročna dela v naši kraljevini, katere subvencionira država. Takih sol je v naši državi 96.

PREMEŠČANJE OFICIRJEV. V vojnem ministrstvu se izdeluje velik razpored oficirjev, ki so službovali doslej v Crni gori in južni Srbiji ter se bodo v kratkem zamenjali z oficirji, ki so doslej službovali v severnih krajih.

VOJAŠKA SLUŽBA FARMACEVTOV. Ministrstvo za vojno in mornarico je odredilo, da imajo dijak farmaceuti, ki služijo v raznih vrstah orožja, pravico do skrajšane vojaške službe 12 mesecev, ako položijo izpit za rezervnega podporočnika. Ako služijo pri bolniških četah v ladni, morajo služiti 14 mesecev, po dosluženem roku pa napredujejo v čin rezervnih lekarniških podporočnikov.

NAJMLAJŠI OFICIR V NAŠE VOJSKE. Te dni je bil imenovan za pešadijskega podporočnika narednik-dobrovoljec Branko Popović, ki je sedaj najmlajši oficir v naši vojski. Popović je bil tudi najmlajši vojni dobrovoljec, ker je vstopil v komitski odred pokojnega vojna Popovića že v vojni s Turčijo, ko je bil star šele 12 let. Tudi v naslednjih vojnah je služil nepretrgano kot vojni dobrovoljec. Bil je večkrat ranjen in odlikovan z najvišjim redom za hrabrost.

VIZUM ZA POTOVANJE NA POLJSKO. Vsa naša državljana, ki hoče potovati na Poljsko, si mora preskrbeti vizum poljskega poslanstva v Beogradu, ali pa generalnega konzulata v Zagrebu.

REVIZIJA UKAZNIH URADNIKOV se bliža svojemu koncu in bo bržkone končana okoli 20. marca. Sklepi odbora, ki vrši to revizijo, bodo predloženi ministrskemu svetu v odobritev.

PREPOVEDAN LIST. List »Jugoslovanski svet«, ki izhaja v New Yorku je prepovedan.

DEPUTACIJA BEOGRAJSKE OBČINE V PARIZU je bila v torek svečano sprejeta na Sorboni.

NAKUP LEKARNIŠKIH POTREBŠČIN IN SANITETNEGA MATERIJALA. Ministrstvo za narodno zdravje odpošlje te dni v inozemstvo posebno komisijo strokovnjakov v svrhu nakupa lekarniškega in sanitetnega materijala za več milijonov dinarjev.

USPOSABLJENOSTNE PREIZKUŠNJE za ljudske in mešičanske šole v pomladanskem roku 1921 se prične na državnem učiteljskem v Ljubljani v petek, dne 22. aprila ob 8. uri. Pravilno opremljene proslave za pripravo in usposobljenostni preizkušnji se naj predlože po šolskem vodstvu pravočasno okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najpozneje do 15. aprila v rokah izpraševalne komisije.

KONJENISKA PODOFICIRSKA ŠOLA V SUBOTICI. V konjeniški podoficijsko šolo v Subotici se sprejme letos 140 mladenčev. Tozadavni razpis je našt in mestni deški.

MONOPOLSKA TAKSA NA SLADKOR. Monopolska taksa na sladkor v iznosu 8 K za kilogram se pobira samo

Prosveta.

Damir Feigel, Tih za fronto. — V Ljubljani 1921. Založil Tiskovna zadruga. Broš. 36 K, po pošti 2 K več. Vojni dogodki in Gorici od laške vojne napovedi pa tik do zavzetja mesta tvorijo vnanji okvir teh 31 str. Nerazno vrvenje ob odhodu zadnjega vlaka, so odhajajoči izročili pisatelju svoja stanovala v varstvo, obliki sovražnih letal s skrivnostnimi lističi, prvi strel ob varnem zavetju trdno obokane kleti, zanimivi slučajji vojne pehihote in profilakse proti nalezljivim boleznim, originalni občni zbor pevskega društva in nešteto drugih zakulisnih dogodkov — vse to je predmet prijetnega krmljanja. Blagor mu, komur je ostalo med življajočimi srpaneli in tlečimi granatami toliko nepriljubljenega humorja! Seveda si ga je znal pisatelj prirediti po svojih tesnih zvezah z raznimi gostilničarkami in prijatelji tudi še to, da, ko se je že gosposka s svojimi kategoričnimi nasveti vmešavala v uporabo pišče in živil. — Uradni dane, »Juridico temporan Samuel«, »Robinsonova odkritja«, »Pasji dane in še več drugih spravilo« dobro voljo tudi najbolj čemernega filistra. Primorskim rojakom bo vzbujala knjiga ožono-vosele spomine, vsak prijatelj zdravega humorja pa ostane pisatelju hvaležen za prijetne urice, ki mu jih bo knjiga naklonila v obilni meri. — Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

J. S. Bachov Pasijon. V soboto, 12. t. m. ob polu 7. urah bo gosp. univ. prof. dr. Jos. Mantuani o Bachu in o pasijonu predaval v dvorani Mestnega do-

ma. Pristop vsakemu dovoljen, vstopnine ni.

Slovenska Matica. Glavne Spodnje in Zgornje šiske opozarjamo, da je poverjenik Slovenske Maticе za oba imenovanika kraja višji revident južne železnice, gosp. Ivan Petek, sanujoč v Spodnji Šiški, Kolodvorska cesta 191. Ker ne more sam vseh članov obiskati, jih prosimo, da bi se blagovolili pri njem zglastiti in plačati članarino.

IX. simfonični koncert. Mariborska vojna muzika priredi pod vodstvom kapelnika Ferda Herzoga v petek, dne 18. t. m. ob 20 v Götzovi slavnostni dvorani svoj IX. simfonični koncert s sodelovanjem opernega pevca gosp. Josipa Krizaja, basista na kraljevi operi v Zagrebu. Spored bo obsegal sledeče točke: 1.) Beethoven: Leonora, III. ouvertura. 2.) Goldmark: Seljaška svatba; a) Tema kon varietete (Svatovski izprevod). b) Nevestina pesem. c) Serenada. d) Na vrtu. e) Ples. 3.) Dvojak: Holoubek (Golobček). (Simfonična slika). 4.) Wagner: »Večernice iz opere »Tannhäuser«. Poje g. Josip Krizaj. b) Čajkovski: Aja Gremima iz opere »Jevgenij Onegin«. Poje g. Josip Krizaj. c) Lajovic: Romanca. Poje g. Josip Krizaj. 5.) Strauss: Smrt in preobraznja. (Simfonična slika). — Predprodaja vstopnic in detajliranih sporedov počeni s 15. t. m. v trgovinah Zlata Brtnik, Slovenska ulica in Jos. Hofer, Soleka ulica.

Predavanje ženskega društva v Mariboru V ponedeljek, 14. t. m. ob 20. uri predava v mali dvorani Narodnega doma dr. Korašić o zgodovini Maribora.

Po praškem veletrgu.

Praga, dne 8. marca.

Danes 8. marca je bil zaključeno vzorčni veletrg. Obiskovalcev je bilo jako mnogo. Od jutra do večera so bili paviljoni polni interesentov. Obče mnenje je, da je veletrg v tehničnem oziru odlično uspel in da je bila razstava v izvrstnih rokah. Trgovci, ki so se zanimali za eno ali drugo industrijsko panogo, so mogli v kratkem pregledati razstavljene predmete vseh vrst, ter si napraviti sodbo, kakšno blago je na razpolago in katera tvrdila ima najboljšo in najcenejšo.

Na veletrgu je bila zastopana skoro izključno češkoslovaška industrija. Tu se je čelo videlo, kako raznovrstna in bogata je. Ako bi biva Avstrija uprizorila tak veletrg, ne bi bila industrija boljše zastopana kakor tukaj. Pokazalo se je, da ne razstaja češkoslovaška republika za evropskimi industrijsko razviti državami, kar se tiče raznovrstnosti produkcije.

Takoj ko se je vstopilo v razstavni prostor, so se videlo, da je Češka posvetila posebno pozornost poljedelskim strojem. V dolgih vrstah so bile razložene vsakojake poljedelske priprave in stroji od priprostih grabelj do velikih prečnih plugov in mlatilnic. V posebnem paviljonu je bila tekstilna roba. Ta paviljon bi bil lahko še boljše opremljen, ali nemški industriji iz severne Češke se niso hoteli polnoštevilno udeležiti, kar bojojo razstaviti svoje blago na prihodnjem veletrgu v Libereh. Tekstilno blago je bilo po svoji kvaliteti dobro, popolnoma predvojnega kvalitete. Blago za oblake je večinoma iz volne. Cene so od 100 do 250 čeških kron za meter blaga za moško obleko. Italijansko blago je sicer ceneje, zato pa mnogo slabše. Češki industriji pa pazijo na kvaliteto.

V velikih paviljoni so bili izloženi papirni in grafični predmeti ter pisarniške potrebščine. Kar se tiče barvotiska, ne zaostaja češka industrija za bivšo avstrijsko. Sploh so bili papirni izdelki tako logotično zloženi, da je vsak trgovec dobil zaželeno blago. Steklarska industrija je vzbujala posebno zanimanje na veletrgu. Brneno steklo vsake vrste kakor tudi priprosto steklo se je nudilo po cenah, ki so za jugoslovanske prilike jako nizke.

Zlato, srebro, dragulji in izdelki iz njih so bili razloženi v posebnem paviljonu. Prekrasni predmeti, ali kupčije ni bilo dosti, ker so bile cene previsoke.

Z ozirom pa obče pomanjkanje stanovanj v mestih je nudil veletrg stavljenim velikim izbiro stavljenih predmetov. Poleg vsakovrstnega stavbenega materiala so bili izstavljeni tudi novi sistemi za hitre gradnje.

Med drugih panog, ki so bile na veletrgu zastopane, naj omenimo samo strojno ter sploh železno in kovinsko industrijo, nadalje industrijo v živilih, kemično in keramično industrijo itd. itd.

Na drugem praškem veletrgu se je videlo, da je dovolj blaga tu, in da mora industrija sam skrbeti, da proda svoje blago. Če na prvem veletrgu, ki se je vršil od 12. do 28. septembra 1920, se je pokazalo, da se mora češka industrija organizirati in da mora le s pomočjo dobre organizacije prodati večje množine blaga. Na prvem veletrgu so se prodala blaga za 1,25 milijarde čeških kron. Na sedanjem veletrgu pa je bila prodaja vsled preobilice blaga nekoliko bolj počasna. Kvaliteta blaga je bil sicer dobra, ali trgovci večinoma računajo z možnostjo, da bodo cene še padle. Splošna stagnacija, ki vlada skoro po celi Evropi, je imela tudi na praški veletrg vpliv. Radi tega so bili češki industrijci nekoliko popustljivi posebno, kar se tiče pogojev, pod katerimi so prodajali. Lansko leto se je namreč trgovalo večina proti takojšnjem plačilu, sedaj pa so industrijci prodajali blago tudi še proti temu, da se plača ob prejemu. Vendar pa v tem oziru se ni bilo čutnega postopanja.

Sedanj čas ni bil za veletrg posebno ugoden. Predvsem je avstrijska konkurenca radi slabe valute še jako občutna. Vrh tega je stopilo nemško blago v odkrit konkurenčni boj s češkimi in nemški industriji se v nekaterih panogah cenijo kakor češki. Trudi se na vse načine, da bi pokazala svojo industrijsko superiornost. Značilno je, da so Nemci vedno bolj zavedajo resnosti češke konkurence. Češka industrija je navdana precejšnjo optimizma. Pripravlja se na pot v Rusijo, odkoder prihajajo vedno optimističnejše vesti o obnovitvi reda in dela.

V tem slučaju bodo češki industrijci mogli prodati vse svoje zaloge, posebno manufakturne robe in poljedelskih strojev po ugodnejših cenah kakor pa danes. Računa se, da se bodo razmere na Ruskem že tekom tega poletja razjasnile in potem bo mogla industrija mahovito razprodati vse svoje zaloge.

Tarifa izvoznih carin. Uradni list deželne vlade za Slovenijo objavlja v št. 26 odločbo, s katero se izpreminja tarifa izvoznih carin, na kar opozarjamo zainteresirane.

Naredba za zavarovalnico. Minister za trgovino in industrijo je zavarovalnim družbam izdal naslednje naredbe: 1.) Police vseh vrst zavarovanj, sklenjenih v naši kraljevini, morajo biti izdane v našem službenem jeziku. 2.) Svota zavarovanja mora biti označena v naši domaći valuti. 3.) Kot kraj izdajanja mora biti naveden sedež zavarovalnice ali — če ni domača — sedež glavnega zastopstva.

Uverjenje za izvoz živil v poštah paketih. Generalni inšpektorat ministrstva financ je z odlokom I br. 25.335 odredil, da je treba za poštne pakete, v katerih se pošiljajo manjše količine živil brez osiguranja valute, da se pristojni carinarnici, kjer se vrši izvozna ekspedicija, predloži posebno potrdilo generalnega inšpektorata.

Nova tovarna za led v Osijeku. Zveza mesarjev je sklenila sezidati lastno tovarno za umetni led. Led iz te tovarne bi stal 60 do 70 K, dočim stane sedaj 100 K.

Obnovitev gospodarskih pogajanj med našimi in avstrijskimi delegati v Beogradu. V Beogradu so, kakor smo že poročali, se obnovila pogajanja med našimi in avstrijskimi delegati. Naši delegati predseduje dr. Arangjelović, ki sta mu dodeljena pomočnika finančnega ministra dr. Kostrenčič in bančni ravatelj Praprotnik. Avstrijsko delegacijo zastopata legacijski svetnik dr. Hoffinger in državni svetnik dr. Kronholz. Na dnevnem redu je pet vprašanj: 1. Dvignjenje sekvetrov nad imovino avstrijskih državljanov v Jugoslaviji. 2. Dvignjenje zabrane, ki jo je stavila avstrijska vlada nad imovino jugoslovanskih državljanov v Avstriji. 3. Ureditve predvojnega dolga. 4. Ureditve dolga bivše avstro-ogrške in avstrijske vlade. 5. Prometno vprašanje. Najprej se je razvila generalna debata, pri kateri so se pokazale takoj diametralna nasprotstva med obojestranskimi razmišljanji. Glede prvih dveh točk je bil dosežen principijski sporazum glede junktima. Dvignjenje sekvetrov nad avstrijskim imetjem v Jugoslaviji ima istočasno slediti tudi dvignjenje zabrane nad jugoslovanskim premoženjem v Avstriji. Avstrijska delegacija je glede sporazuma predlagala ustanovitev razsodišča, ki bi mu predsedoval konzul kake neutrane države. Naša delegacija na ta predlog še ni odgovorila. Glede točk 3 in 4 ni bil dosežen sporazum, ker stoji avstrijska delegacija na principijskem stališču, da se te dve vprašanji ne nahajajo v senzeremski mirovni pogodbi. Glede vprašanja medsebojnih obveznosti je predlagala avstrijska delegacija, naj plačajo Jugoslovani v jugoslovanski, avstrijski pa v avstrijski valuti, kar je naša delegacija odločno odklonila. Pogajanja se nadaljujejo, vendar pa je malo izgoda na ugoden uspeh.

Postojna kot omejena postaja. Vodstvo državne železnice razglasa, da je vvelo določite meje po aplikaciji rapidne pogodbe transitna postaja med Jugoslavijo in Italijo Postojna. Italijansko carnico in železniško poslovanje se bo vršilo v Postojni, jugoslovanske pa na Rakeku.

Fuzija denarnih zavodov. Hrvatska vseobčesna kreditna banka se pogaja s Stejdnom v Cakovcu glede fuzije. Stejdna bi postala podružnica imenovane banke.

Izvoz kuponov dovoljen. Finančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: Po odloku generalne direkcije državnih dolgov je dovoljen izvoz kuponov založne Avstro-Ogrske banke ter kuponov ostalih državnih in zasebnih vrednostnih papirjev bivše Avstro-Ogrske monarhije.

Na mariborski sejmi, ki se je vršil dne 6. marca, je bilo prisotnih 8 bikov, 128 volov, 214 krav, 10 telet, 14 konj in 2 osla, skupaj 376 glav. Kupčija je bila jako živahna. Cene za kilogram žive teže so bile sledeče: debeli voli 16 do 17, srednji 14 do 15, plemeniti 12 do 14, suhi 8 do 12, debele krave 12 do 14,50, srednje 10 do 13, za klobasarje 8 do 10, mlake krave 14 do 15, teleta 13 do 15, mlada živina 12 do 14,50, teleta 16 K. Prodalo se je tudi polovico prignane živine.

Reorganizacija zagrebške borze. Zagrebški borzni svet je sklenil reorganizirati blagovni oddelček borze. Sklepdne so sledeče izpremembe: Od 12. marca t. l. se vrše na borzi vsako soboto glavni borzni sestanki za blago, nekak borzni sejem. Tuji blagovne kupčije se morajo skleniti s posredovanjem mešetarjev, ki so dolžni na zahtevo drugega kontrahenta označiti osebo, s katero so kupčijo sklenili. Vsaka stranka ima pravico se izjaviti, da nobe skleniti kupčije z označenim drugim kontrahentem in mora kupčijo sistirati. V blagovnem oddelku posredujejo posebni mešetarji, ki v oddelku za vrednost ne smejo izvrševati svojega pooblašča. Mešetarina znaša 4 odst., in sicer plača dva odstotka kupec in dva prodalec. Pri poljedelskih produktih je en vagon najmanjša količina, ki more biti predmet borzne kupčije.

Odgojen velesemenj v Trstu. Velesemenj, ki bi se moral vršiti v Trstu, ne smeja, je za nedoloten čas odgojen.

Pošiljo za poštne in železniške investicije. Češkoslovaška vlada je predložila zbornici osnutek zakona o državnem prometnem posejilu za kritje investicij v

1. 1921, katere znašajo dve milijardi to 148 milijonov kron. Podpisovanje je prostovoljno, vendar pa ima država pravico nekatere osebe k podpisu prisiliti. Za to prodvsem osebe, ki imajo lastne telefone ali ki si jih nabavijo, dalje oni, ki se poslužujejo državnih vagonov na svojih industrijskih-tovarniških progah. Za vsako telefonsko postajo je podpisati 3000 do 12.000 K in za vsak vagon, ki je bil nepolnjen na industrijskem tiru pa 100 K.

Borza 10. marca.

Zagreb, devize: Berlin 231 do 232,10. Budimpešta 35 do 35,25, Milan 543 do 546, London 575 do 580, New York 146,50 do 147,75, Praga 190 do 191,50, Svica 2450 do 2500, Dunaj 19,50 do 19,55, Paris 1058 do 1062. Valute: dolar 146 do 146,25, avstr. krone 20,50 do 21, levi 162, češke krone 182, franki 1030 do 1050, napoleondori 492,50 do 494, marke 235 do 239, leji 195, lire 533 do 535.

Banka za Primorje	denar	blago
Hrvatska eskomptna banka	1595	1400
Banka Brod na Savi	282	285
Jugoslavenska banka	555	560
Ljubljanska kreditna banka	900	970
Prastrediona	2125	2900
Rečka pučka banka	445	450
Slovenska eskomptna banka	650	700
Eksploatacija drva	1500	
Gorania	680	700
Gutman	1360	
Slavonia	1170	1180
Srpska banka	740	745
Dubrovačko parobrodno dr.	6000	
Narodna banka	640	645
Trgovsko-obrtna banka	397	400
Jadranska banka	1800	
Narodna šumska industrija	700	716

Beograd, valute: dolar 36,75 do 36,90, franki 258 do 262, lire 135 do 135,50, levi 49,50 do 49,75, levi 40,50 do 41, marke 57 do 58, napoleondori 124 do 124,50. Devize: London 144,50 do 145, Paris 235 do 237, Solun 280 do 300, Praga 47,60 do 47,75, Dunaj 4,90 do 4,95, Berlin 57,50 do 58, Milan 137 do 137,50. Efekte: Narodna banka SHS 3100.

Dunaj, devize: Zagreb 507,50 do 511,50, Beograd —, Berlin 1198 do 1204,50, Budimpešta 171,50 do 173,50, Bukarešta 987,50 do 997,50, London 2920 do 2940, Milan 2740 do 2760, New York 753,50 do 759, Paris 5360 do 5400, Praga 474,50 do 480,50, Sofija 895 do 905, Varšava 827,50 do 847,50, Curih 12825 do 12875. — Valute: dolar 744,50 do 748,50, levi 890 do 900, marka 1195 do 1201, funti 2900 do 2910, lire 2735 do 2755, dinarji 2010 do 2030, poljske marke 86 do 88, rom. rubel 290 do 298, švic. franki 12775 do 12825, češkoslovaške krone 973,50 do 974,50.

Avstr. krona renta	99,50
— majska renta	99,50
Ogrska krona renta	259—
V. avstrijsko vojno posojilo	79—
Turške srečke	1350—
Avstr. kred. zav. za trg. in ind.	1505—
Anglobanka	1645—
Bankverein	1335—
Länderbank	2390—
Avstro-Ogrska banka	5930—
Bosanska zemaljska banka	—
Zivnostenska banka	3848—
Državne železnice	6740—
Lombard	4380—
Alpine-Montan	9895—
Praska železna industrija	5538—
Trboveljska premogokopna	—
Leykam, papirnica	10000—
Kranjska železna industrija	11700—
Zenica-železo	9950—
Hausse pri papirnih delnicah, Leykam	so skočile za 2450.

Praga, devize: Berlin 119,75 do 121,25, Curih 1285,50 do 1241,50, Milan 281 do 283, Paris 540,50 do 549,50, London 299 do 301, New York 76 do 77, Beograd 298,50 do 210,50, Bukarešta 1057,50 do 1068,75, Sofija 93,50 do 94,50, Dunaj 9,68 do 10,68, Varšava 837 do 937, Zagreb 51,75 do 52,75, Budimpešta 17,90 do 18,90. — Valute: marke 119,25 do 121,25, franc. franki 543,50 do 546,50, švic. franki 1287,50 do 1286,50, lire 278 do 280, dolarji 75 do 76, funti 297 do 299, dinarji 199,50 do 208,50, levi 89,25 do 90,25 avstrijske krone 968 do 1068, poljske marke 737 do 837.

Berlin, devize: Italija 260,35 do 261,25, London 246 do 246,50, New York 63,05 do 63,145, Paris 448,50 do 450, Svica 1068 do 1071,10.

Curih, devize: Berlin 9,40, New York 593, London 231,75, Paris 4290, Milan 2183, Praga 770, Budimpešta 1740, Zagreb 4,10, Bukarešta 8,10, Varšava 68, Dunaj 1175, avstrijske krone 0,85.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 206 m nad morjem

Dan	Čas opazovanja	Temperatura zraka	Temperatura vode	Temperatura tla na 1 m	Velikost oblakov	Močvetra	Močvala
10. marec	7. ura	7,1	9,6	14,1	slab ozv.	—	—
	14. ura	7,3	9,2	14,1	sl. grab.	—	—
	21. ura	7,1	9,2	14,1	sl. razp.	—	—

Srednja dnevna temperatura 7,6, normalna 7,7. Vremenska opazovanje: lupo ozv. 0,0. Soba za vajo ob 6,43 zaseda ob 17,30.

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Mit. F. Jelenc.

ad sladkorja iz sladkorne pese in sladkornega trsa, bodisi da je sirov ali rafiniran. Na vse druge vrste sladkorja, ki se uporabljajo namesto sladkorja v svrhu slabljenja, kakor škrobni sladkor, sadni sladkor, kakor od grozdja, sladni sladkor itd., se pobira razven trošarinske monopolne takse po 1,60 K od kilograma.

UREDBA O DELAVSKIH SINDIKATIH. Uredba o delavskih sindikatih, katero je izdelala posebna komisija v ministrstvu za socialno politiko, se predloži ministrskemu svetu v diskusijo in odobrenje v eni prihodnjih seji.

NAJSTAREJSA VDOVA V SLOVENIJI. V Koprivniku pri Kočevju je dne 5. t. m. umrla Magdalena Kraker v visoki starosti 98 let. Vdova je bila od leta 1858, ter je živela pri svoji 70letni hčeri. Do zadnjega je bila še telesno in duševno zdrava ter razumevala čvrsta.

Z OBČNEGA ZBORA DIJASKE KUHNJE «DOMOVINA» posnamevno, da je bilo v zadnji poslovni dobi treh let podpiranih 500 dijakov in dijakin srednjih šol. Razdelilo se je skupno 129.242 obedov in večerij. Izdatki te dobe so 179.413 K. Iskrena zahvala gre vsem dobrotnikom, tako zasebnikom kakor tudi javnim faktorjem, bankam in posojilnicam, ki so se z darili spominali kuhinje, ki je izmed človekoljubnih društev brezdomna eno najvažnejših. Izvoljen je bil sledeči odbor: podžupan doktor Karel Triller, predsednik; poverjenik za socialno skrbstvo Adolf Ribnikar, podpredsednik; prof. Fran Jeran, tajnik; prof. Jos. Breznik, blaginjak; odborniki: ga. Franja Tavčarjeva, ga. Anica prof. Jeranova, prvič doktor Jernej Demšar in profesorja Fr. Pavlič in Vlad. Lapajne; preradniki: Ivan Podgornik, poštni ravnatelj, Miroslav Gregorka, nadrevident i. ž., in dr. Jos. Lavrenčič. Vsa narodna javnost se naproša, naj se čestokrat spominja z darili socialnopolitično tako važne dijaške kuhinje «Domovina».

IZ MARIBORSKE MESTNE HRANILNICE. V četrtek 10. t. m. popoldne se je izvršila predaja mestne hranilnice v Mariboru novemu vodstvu, ki je poverjeno gerentu dr. Irigolcu in okrajnemu glavarju doktorju Lanjšiču. S tem je končala strahoviada, ki so jo uvedli klerikalci v ta zavod in ki je bila tako velika, da se uradniki sploh niso upali več v društva, ki niso klerikalna.

DOBITKI RAZREDNE LOTERIJE. Pretečeni ponedeljek in torek se je vršilo v Beogradu žrebanje tretjega kola razredne loterije. Dobitke po 400 dinarjev dobe srečke: 2941, 3529, 9322, 9371, 9660, 11887, 11874, 12365, 14314, 15292, 16766, 16930, 18092, 18672, 20431, 21503, 21153, 24261, 29792, 30357, 32420, 34097, 38269, 40506, 41018, 41220, 42587, 47986, 48356, 49796, 53804, 55105, 58668, 59570, 60144, 60749, 68341, 80845, 83638, 85018, 85432, 86035, 87223, 89076, 90754, 90885, 91914, 91173, 93323, 94943, 96910, 96022, 97750, 98368 in 98360; po 800 dinarjev dobe srečke: 460, 7121, 7892, 11670, 17144, 25877, 28547, 45411, 48208, 56358, 56310, 75102, 76785, 76936 in 77055; po 1000 dinarjev dobe srečke: 3199, 18508, 28789, 47671, 77059, 83455, 89293 in 94711; po 2000 din. dobe: 20609, 32891 in 38993; po 5000 dinarjev dobita srečki: 22152 in 32063. Nadalje dobi srečka 31976 20.000 dinarjev, srečka 24789 30.000 dinarjev, srečka 83854 40.000 dinarjev in končno srečka 34238 glavni dobiček v znesku 50.000 dinarjev.

KLUB «SOCA» naznanja svojim rojakom in drugemu občinstvu, da predava v soboto, dne 12. t. m., ob pol devetih večer v restavraciji »Zlatorog« gospod Joško Kevc o temi: »Koroška nekdanj in sedaj«. Ker je koroško vprašanje ravno sedaj zelo aktualno, je želeli, da se tega zanimivega predavanja kdor le more udeleži.

SOKOL V ŠT. PAVLU. Pripravljalni odbor zopet oživelega Sokolskega društva v Št. Pavlu pri Prebolu naznanja, da se vrši ustanovni in redni občini zbor dne 20. t. m. ob 3 uri popoldne v gornjih prostorih gosp. Franc Vednika. Spored: 1. Ustanovni nagovor. 2. Volitev novega odbora. 3. Raznoterosti.

DRUŠTVO SLUŠ. FIL. FAK. priredi ta univerzi v zbornici javno predavanje v nedeljo, dne 13. marca ob 10 dopoldne. Predava gosp. vseuč. doc. dr. Fr. Weber: »Vera in znanost« v 3 delih.

KLUB KOLESARJEV IN MOTOCIKLISTOV ILIRIJA. Dirkači imajo svoj prvi redni sestanek v petek 11. t. m. v Prešernovi sobi restavracije »Novi svet«. Sestanek je obvezen za vse dirkače in za vse one člane, ki nameravajo letos dirkati.

SMRT KRVNIKA. Z Dunaja poročajo, da je tam umrl v starosti 67 let iz svetovne vojne znani avstrijski generaloberst Karl Tersztyanszky. V začetku vojne je bil poveljnik armade na srbski fronti, kjer se je odkloval z najogabnejšo krvoločnostjo. V njegova armada zavzela Sabo je dal postreljati veliko število meščanov in meščank, a vrhunec njegovega zločinstva je bil takrat, ko

je pred šabaško cerkvijo dal postreljati brez obzora 40 moških, žensk in otrok in jih dal zakopati pred cerkveno porto. Zaradi svojih zločinov se je Tersztyanszky nahajal na listi vojnih zločincev, katerih izročitev je zahtevala naša država.

KOZE V ZELENI JAMI. Prvi slučaj koz v Zelenu jami se je pojavil že 22. februarja. Za kozami je tedaj obol el železničar Kukovič Anton. Tekom zadnjega tedna so se kozje razširile. V družini Sušnik sta dva slučaja. Vsega skupaj je dosedaj v Ljubljani obolelo 6 oseb, ki se vse nahajajo v javni bolnici v izolirnem paviljonu.

VOZNIJA Z AVTOMOBILI PO MESTU. V zadnjem času je bilo v mestu več nesreč, ki so jih povzročili soferji in motociklisti vsled prenapetosti vožnje, oziroma vsled premale pazljivosti. Policijsko ravnanje v Ljubljani je sedaj odredilo, da morajo soferji na križišču cest vedno z roko označiti smer, v kateri vozijo, in sicer na ta način, da zamahnejo z dvignjeno roko naravnost, oziroma na desno ali levo, v kateri smeri pač vozijo. Prestopki proti tej odredbi se bodo policijsko kaznovali.

BOLISEVIKI V JUGOSLAVIJI. V Maribor je dospelo te dni nekoliko naših vojnih ujetnikov iz Rusije. Med temi so se nahajali tudi trije Rusi, boljševiški agenti, ki so se na ta način hoteli vhitopiti v Jugoslavijo. Bili so aretirani.

SMRT VSELD NEPREVIDNOSTI. V Strugah je blapac Anton Boštjančič ogledoval svojo nabasano puško. Pri tem pa se je puška sprožila in cel naboj je Boštjančiča zadela v trebuh. Ranjenca so prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je čez nekaj ur umrl.

VELIKA NESREČA V KARLOVCU. V Karlovcu se je pretečeno nedeljo pripetila velika nesreča, pri kateri je ponesrečilo troje otrok. Petnajstletni sin kolodvorskega restavraterja Greka je prišel v hlev lonškega trgovca Tončiča. Poleg hleva se je igralo troje delavskih otrok z ročno granato. Deček je vzel granato ter jo začel pregledovati. Nenadoma je granata eksplodirala. Restavraterevemu sinu je odtrgala levo roko; tudi na glavi in na trebuhu je težko ranjen. Nek 9letni fantek je ostal na mestu mrtve, ravno tako 7letno dekle, tretji otroček pa je na glavi smrtnonevarno ranjen.

ZMRZNIL. V četrtek zjutraj je bila orožniška postaja v Studencih obveščena, da leži na cesti, ki vodi v studenski gozd, mrtvec človek. Orožniki so spoznali v mrtvecu okoli 40 let starega zidarja Pekonjo, stanovčega na Obrežni cesti 76 v Studencih. Pekonja se je nabraže prejšnji večer preveč napil, padel in potem v mrzli noči zmrznil.

NEVARNA IGRAČA. Trije šestletni dečki Anton Kranjc, Marijan Purkart in Danijel Slamnjak so se igrali za hišo na vrtu ob Dolenjski cesti. Iztaknili so nekaj vojaških patron. Začeli so jih razbijati in iz njih jemati smodnik. Potem so prinesli iz kuhinje žerjavico in so smodnik zažgali. Užgani prah pa je Purkartu bušil v obraz in oči. Na srečo je dečkova poškodba le lahka.

BEG IZ KAZNILNICE. Iz moške kaznilnice v Mariboru je pobegnil kaznjenec Friderik Godec, ki je bil zaradi tatvine obsodjen na štiri leta težke ječe. Godec je doma iz ljutomerske okolice.

ČRNA ROKA NA DEŽELI. Trgovec Anton Savnik v Škofji Loki je pred dnevi okoli polnoči prejel grozilo pismo, v katerem je neznana oseba zahtevala 2000 dinarjev. Gotovo je neznanez posreml ljubljansko «črno roko», a mu je spodletelo.

ROPARSKI NAPAD. V gozdu tik Slovenske Bistrice sta te dni doslej neznana roparja napadla pri belem dnevu nekoga krošnjarja ter mu vzela gotovino in blago v skupni vrednosti 30.000 kron. Krošnjar je vsled prestrašene strahu in vsled bolesti nad svojo izgubo zblaznel. Prepeljali so ga v blaznico.

Razna poročila.

PARIZ, 9. marca. Predsednik Millerand je novemu predsedniku Zedinjenih držav čestital ob prevzetju poslov v brzojavki, v kateri izraža svojo odkritosrečno željo glede procvitaja Zedinjenih držav in se spominja slavnih dni preteklosti, ki so za vedno zedinili oba naroda. Čijih interesi in čustva zahtevajo od obeh republik, da se podpirata. Harding se je zahvalil in zagotavljal svoje neomajno prijateljstvo do Francije ter izrazil željo, da postane vez med Francijo in Zedinjenimi državami še ožja.

DUNAJ, 9. marca. Kakor poročajo pozni večerni listi, je izbruhnil v jeklarnicah v Trstu požar, ki je uničil vrtilnice s stroji vred. Škodo cenijo na več kakor 30 milijonov kron. Vzrok je bil menda kratek stik.

Niiva

Št. 4 je izšla na 28 straneh.

Četrta številka stane 8 K. Celoletna naročnina na „Niivo“ (najmanj 20 zvezkov à 24 strani) znaša 120 K.

== Za naročnike „Jutra“ stane 60 K. ==

Naroča se v upravi „Jutra“,
Ljubljana, Sodna ulica 6.

Beseda o akademskem domu v Ljubljani.

In ti prokleti norec se ne vidiš, da je treba razdeliti to gospodarstvo? Kdo jim je dal pravico živeti na račun našega življenja? Kaj mislite tisti, ki povzdigujejo Jugoslavijo? Kaj ne vidite, da mora priti preobrat. Kaj je nujno, ker tako delajo. Naravna posledica izzivanja je, da se odzoveš. In nujnost v tem slučaju zahteva revolucijo. To je tako nujno...

Obsojenecv nasmeji ga prekine, ko omeni eden izmed tovarišev: Aha, nujnost stopa na dan! Počujajmo!

Pa se oglasi drugi. Le raje poslušaj, kakor bi norce bril in bolje bi bilo, da bi se te kakšna beseda tudi prišla —

Oni pa nadaljuje: «Da, vi se smejeje, ker ne veste, se posmehujete sami sebi in svoji ideologiji oni buržujski, ki vas tlačijo in pe, vi pa jo božate in pravite, da je vaša, pa je ne poznate še».

Pa mu pravim: «E, pomiri se brate, saj vem tako misli, ali zakaj se srdiš na me; re-

vež sem, do pitice tak kot ti. Niti ene «Tavčarjeve lire» (po 20 vin.) nimam več kot ti, ker sploh nobene nimam. Bolj reven sploh ne moreš biti ne ti ne jaz. Na, tukaj imam še nekaj murvic tobaka; naredi si cigareto, da se potolažiš, tam na luči si pa prižgi, žveplenk ne zmorem že dolgo ne».

«Če nimaš več kot isto, zadnjega ti ne vzamem.»

«E, le vzemi, ne bom več kadil danes, za jutri me pa ne briga, kako bo. Zvijal si je cigareto, med tem pa je tilo nadaljeval z globokim glasom:

«Kapitalist nisi in vendar si buržuji, tvoja ideologija je buržujska. Morda si v srcu boljši od buržujev, morda tudi ne, in jutri ali pojutrišnjem boš sam tlačil tisti proletarijat, iz kojega si izšel. In tebi, ki te poznam danes, bi ti ne želel, da te doseže revolucija, ki je nujna v teh razmerah.»

Oglasi se drugi:

Kdo bo začel, ali mar ti?

In zopet tretji:

Pusti ga naj govori!

On pa nadaljuje, kakor da ga nihče ne moti:

«Država kakor je danes, mora razpasti. To je nekulturna institucija XX. stoletja. Najhujša pa je nacionalna država, kakor je Jugoslavija, to je nestvor, kakor si ga zamisli gospodujoča država, da tlačijo proletarijat —

Zopet ga prekine drugi:

Država? Država? saj si sam država —

On zopet:

Kakšna država? Tepec, ki ne veš, da si orodje, mašina in ne človek, v rokah onih, ki se ti smejejo, tebi in tvojemu blapčestvu?

«Država je zato tu, da ima r-r-r-r-r svoj dom.»

«Tepec! Kaj pa je to narod in nacija in jezik in kaj vem, kaj še vse. Kaj je to: nacija? To je neumnost, nacionalist pa je zločinec v človeški družbi.»

In Jugoslavija ni boljša, zato bo padla kot vse druge države, ki jim čas ne pusti več, da bi še eksistirale.

Nacionalizem je blato, ki ga brozgajo proletarci, da si zamažejo oči...

«O, tovariš stoji! (hrup nastane): Oziraj se na nas, ki si ne pustimo kaj takega reči —»

In oglasi se eden izmed tistih bednih Jugoslovancev, ki ne sme biti še danes Jugoslovani — Primorec, ki mu je domačija kakor v prognanstvu —

«Nam je Jugoslavija sveta, čeprav ni to naša domovina danes, ali tu se počutimo doma. Mi vemo, kaj je svoboda!»

He, svoboda; bedak! kakšna svoboda? Da, jaz vem, kaj je svoboda, ki je nimam. Če prav pravijo, da smo mi Primorci prodani, vem da ni tako, da niso vsi taki kot ti in še nekaj tvojih pajdašev.

(Dolje prihodnjič.)

Hugh Conway:

Iz teme v luč.

Roman.

«Saj ne bom več storil», sem dejal. «Zdaj mi pa prinesite zajtrk. Čaja pa prepečenega kruha — kar je». In odšla je, da mi izpolni željo. Nisem storil tega, ker sem bil lačen. Hotel sem le, da bi bil nekaj trenutkov sam, da bi mislil — vsaj toliko, kolikor mi je dopuščala boleča me glava.

Spomnil sem se vsega, kar se je prigodilo izza trenutka, ko sem zapri hišna vrata, na hojo, ki me je pripravila vsega iz sebe, pijanega vodnika in kašipota, petje, ki sem ga bil stišal ter zatena one grozne, pomementne glasove in razburjenje.

Nato sem se spomnil na vso grozo, ki mi jo je povzročalo ono, kar sem čutil, da mi je teklo po roki, ko so me pritiskali dol na padlega človeka. Poklical sem Priscilo.

«Poglejte», sem rekel, i zlegnivši desnico proti njej, «ali je čista — ali je bila čista, ko ste me našli?»

«Čista — moj Bog, ne, gospod Gilbert!»

«Kaj pa je bilo na njej?»

«Čezinčez je bila oblatena, kakor da bi se bili valjali po občestnem žlebu. Ko sem vas pripeljal domov, je bilo prvo, kar sem storila, da sem vam umila roke in obraz. Upala sem, da vas pripravim s tem zopet k zavesti — ponavadi se to zgodi, kakor veste».

«Ampak rokav moje suknje — moje srajce. Na desnici. Poglejte, če je kaj na njih.»

Priscila se je nasmejala. «Saj niste imeli nobenega desnega rokava. Nad komolcem je bil odtrgan ali odrezan. Roka je bila gola.»

10 Tako je izginil vsak košček ožjih dokazov, ki bi mogel potrditi moje pripoved. Kot dokaz ni bilo mogoče navesti nič drugega, kakor trditve slepega človeka, ki je v nočni temi odšel z doma in ki so ga čez več ur pozneje našli milje daleč in v takem stanju, da so bili varuhi javne pravosti primorani poskrbeti zanj.

Vendar nisem mogel molčati, ko mi je poznanje takega zločina težilo dušo. Drugi dan sem se docela otresele vseh učinkov opojne pijače in sem sklenil, da pošljem po svojega pravnega zastopnika. Bil mi je zaupen prijatelj in sem se odločil ravnati po njegovem svetu. Pa že čez prav malo časa sem spoznal, da je vsaka misel zama, da bi ga prepričal. Resnočno me je poslušal, si dajal duška z besedami: «Moj Boj!» «Strašno!» in podobnimi izrazi začudenja, z besedami: vendar sem spoznal, da mi želi samo ustreči in je vse skupaj smatral kot samo pravaro. Ni bilo dvoma, da je Priscila govorila z njim ter mu povedala vse, kar je vedela. Njegova nevestnost me je ozlovoljila, pa sem mi kratkomalo izjavil, da ne bom več govoril o celi zadevi.

«Veš kaj», je rekel, «i jaz ne bi, da bi bil na tvojem mestu.»

«Torej mi ne veruješ?»

«Prepričan sem, da govoriš, kar misliš, da je resnica; ker me pa vprašaj, ti povem, da je moje nanenje, da si v spanju hodil okoli in se ti je vse to sanjalo.» (Dolje.)

Opozarjamo vse p. n. trgovce in tobakarne na današnji oglaš na zadnji strani Ciril in Metodovi vžigalci, ki jih priporočamo. Noben trgovec in nobena tobakarna ne sme biti brez njih! Konsumentje, zahtevajte edino le to vrsto! (493)

Nadim brezobvezno

Ciril - Metodove vžigalice

Pri posameznih rabotih štetišča K 108 od zbirališča Ljubljana. Enkratni imajo primeren popust.

J. Perdan, Ljubljana.

Stanovanje z uporabo kuhinje, hišne sobe, kupa, otrok pri polni družini. Gospa bi bila pripravljena prevzeti tudi gospodinjstvo. Ponudba pod „Jutra“ na upravo „Jutra“.

DRAGO BESELJAK Anončni in informacijski zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Predaja in nakup posestev, posojila, trgovske izravnave, ameriške zadeve. Gospodarska pisarna dr. IV. CERNE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, telefon 37. 337 12-9

Išče se gostilna, restavracija ali hotel v večjem mestu v Sloveniji v najem ali nakup. Ponudbe pod „R/61“ na Anončni zavod DRAGO BESELJAK v 474 3-3 Ljubljani. R/61

Stara obrt v po-nem obratu. 475 3-3 R/62 z delavnico, salonom, kuhinjo in malo sobo na nasipometnejšem prostoru v Ljubljani se takoj prodaja. Samo pomeno pod „R/62“ na Anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana.

Zahtevajte v kavarneh, gostilnah, brivnicah in javnih lokali „JUTRO“

Jos. Stopar

manufakturna trgovina 211 3

Ljubljana, Dunajska cesta št. 5

Naročajte in širite sledeče

leposlovne knjige:

Anatole France-Debeljak: Pingvinjski otok. Roman. Cena broš. 62 K, po pošti pripr. 2 K 40 v. veš.
Destojevskij-Levstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 36 K, vez. 46 K, po pošti pripr. 4 K 61 v. veš.
Goncourt-Pastuškin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 30 v. veš.
Cervantes-Serli: Tri novela. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 60 v. veš.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti 1 K 20 v. veš.
Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti 1 K 30 v. veš.
Stritarj va antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti 2 K 60 v. veš.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvez. broš. 20 K, po pošti 3 K 60 v. veš. II. zvez. broš. 22 K, po pošti 3 K 60 v. veš.

Knjige se naročajo pri založništvu:

Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6. 68 39

„JADRAN“

d. z. o. z. 21 104-68

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:

Pšenično moko prvovrstno bananično, koruza, oves, pšenične otrebe, pšenične moko za krmo, presčno kašo, ječmenj, sladkor beli suhi kristal, čečki v kockah, kava, olje najčistejše namizno, riž, južno sadje vseh vrst, čaj Ceylon, dišave vseh vrst, sive bosanske, zračno sušene, čebule makovske, orehe bosanske, petrolej salonski, belo čisto, bencin v zabojih, sveče, sol morske in nemške bele, testenine vseh vrst, kolinsko kavo in praženo ječmenovo kavo, kolomaz jamčeno oljnat izdelek v zabojih in škaticah vseh velikosti, mle pralno, kristalno sodo, portland cement, čevljarne maske, deške in ženske, trpežno ročno delo v vseh številkah, ter različno drugo blago. Oddaja se le v večjih množinah. Točna pestrežba.

Dobro obranjen glasovir se takoj po ceni proda. V rata se in je za ogled pri blizni. Maribor, Spilarska ulica 4. 488 3-3

Stenografino in strojepisko

493 3-9
Izveščano, sprejemno takoj. Plača po dogovoru.
Odvetnik dr. JOSIP KLEPEC
Janez Trdinova ulica št. 8.

Veliko zalogo velikonočnih razglednic

in drugih 421 6
po zelo nizki ceni pr. poročila trdka
Ivan Bonač, Ljubljana.

Knjigovodja

samostojna moč, bilančnik, zmogel tovarniških kalkulacij
se išče za večje industrijsko podjetje.
Nastop po močnostih takoj. Natančnejši pogoji in plača po dogovoru.
Ponudbe pod „Tovarna“ na upravnistvo „Jutra“. 481 2-2

Naročajte

Ljubljanski Zvon

letnik 1921.

Ljubljanski Zvon je najstarejši in najboljši slovenski leposlovni mesečnik. Novi letnik prinaša celo vrsto po-vesti in člankov, ki bodo zanimali vsakogar. Izšel je popolnoma novi opremi.

426 22
Celoletna naročnina znaša 180 K, polletna 90 K, četrtletna 45 K. Izhaja vsak mesec.

Upravišтво Ljubljanskega Zvona
Ljubljana, Sodna ulica 6.

OBCNA ZAVAROVALNICA

Ustanovljena leta 1831.

(Assicurazioni Generali v Trstu)

Ustanovljena leta 1831.

Generalni zastop za Slovenijo v Ljubljani, Marjin trg—Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požare na poslopijih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, skode vsled pr. važanja, poškodbe zrcal in zvonov. Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. Družba je izplačala za škode nad polmilion milijardo kren. Premoženje družbe znaša preko 55 milijonov kren.